

Rapportage gebruik deelscooters 2021

Inleiding

De gemeente Groningen ziet kansen in deelmobiliteit. We zien een verandering ontstaan van het bezit naar gebruik van verschillende vervoersmiddelen. Door te delen verminderen we de ruimte die deze vervoersmiddelen in de openbare ruimte innemen. Bovendien draagt deelmobiliteit bij aan het verlagen van het aantal autoritten en het autobezit. In combinatie met het openbaar vervoer en de aanwezigheid van deelvervoer op de P+R terreinen en de treinstations verbeteren we tevens de deur-tot-deurreis. De gemeente Groningen heeft om deze redenen twee commerciële aanbieders de mogelijkheid geboden om deelscooters aan te bieden in de openbare ruimte.

Een terugblik

In het voorjaar van 2020 hebben deelscooters hun intrede gemaakt in de gemeente Groningen. Destijds konden we geen eisen stellen aan de aanbieders felyx en GO Sharing vanwege de harmonisatie van de Algemene Plaatselijk Verordeningen (APV's) van de voormalige gemeente Ten Boer, Haren en Groningen. Op basis van vrijwilligheid zijn toen afspraken gemaakt over de plaatsing van de deelscooters in de openbare ruimte. De fase tot de harmonisatie van de APV in 2021 hebben we betiteld als pilot fase.

Eind 2020 hebben we het deelscootergebruik in Groningen geëvalueerd en de resultaten gedeeld met de raad. Onze conclusie was dat deelscooters mogelijk kunnen bijdragen aan ons streven naar duurzaam vervoer dat minder ruimte inneemt, maar dat de overlast van met name gestalde deelscooters in de openbare ruimte groot was. Om de overlast van deelscooters te minimaliseren, is vanaf 1 januari 2021 voor het aanbieden van deelscooters – en ook andere deelvoertuigen – in Groningen daarom een vergunning nodig. Om daarvoor in aanmerking te komen moet voldaan worden aan de vergunningsvoorwaarden zoals die zijn opgenomen in de *Nadere regels deelscooters 2021*. Aanvragen voor een deelscootervergunning werden beoordeeld door middel van een vergelijkende toets. Op basis van de uitkomsten van deze vergelijkende toets hebben wij Check Technologies B.V. en Felyx Netherlands B.V. een vergunning verleend voor het aanbieden van ieder maximaal 200 deelscooters voor de periode 1 mei 2021 tot en met 30 april 2023.

In dit rapport

Het zorgvuldig monitoren en evalueren van deelscootergebruik is onderdeel van de afspraken die we met de raad én de aanbieders van deelscooters hebben gemaakt. Zo houden we zicht op de bijdrage van deelscooters ten aanzien van onze mobiliteitsdoelen, maar ook op eventuele negatieve gevolgen zoals de eventuele overlast van gestalde deelscooters in de openbare ruimte. Aanbieders Check en felyx zijn inmiddels ruim een half jaar actief in de gemeente Groningen. Daarom is het tijd om te kijken hoe het gebruik van deelscooters zich in de afgelopen periode ontwikkeld heeft.

Dit rapport bestaat uit drie onderdelen. In het eerste hoofdstuk delen we een factsheet met de belangrijkste feiten en cijfers van het deelscootergebruik gedurende de periode 1 mei tot en met 31 december 2021. In het tweede gedeelte kijken we naar de motieven en demografische karakteristieken van de gebruikers van deelscooters. Ten derde sluiten we af met de bewonersmeldingen en een overzicht van klachten.

Inhoud

Inleiding	3
Een terugblik	3
In dit rapport	3
Analyse van de ritdata	5
Factsheet kerncijfers deelscootergebruik	5
Ritpatronen	8
Gebruikersonderzoek	14
Frequentie, reden en motief	14
De deelscooter en andere vervoersmiddelen	14
Wie gebruikt de deelscooter?	15
Parkeren deelscooters	16
Hinderlijk parkeren	16
Bijlage I Resultaten enquête deelscooters	19
Bijlage II Kannibalisatie-effect Proef met deelscooters 2020	23

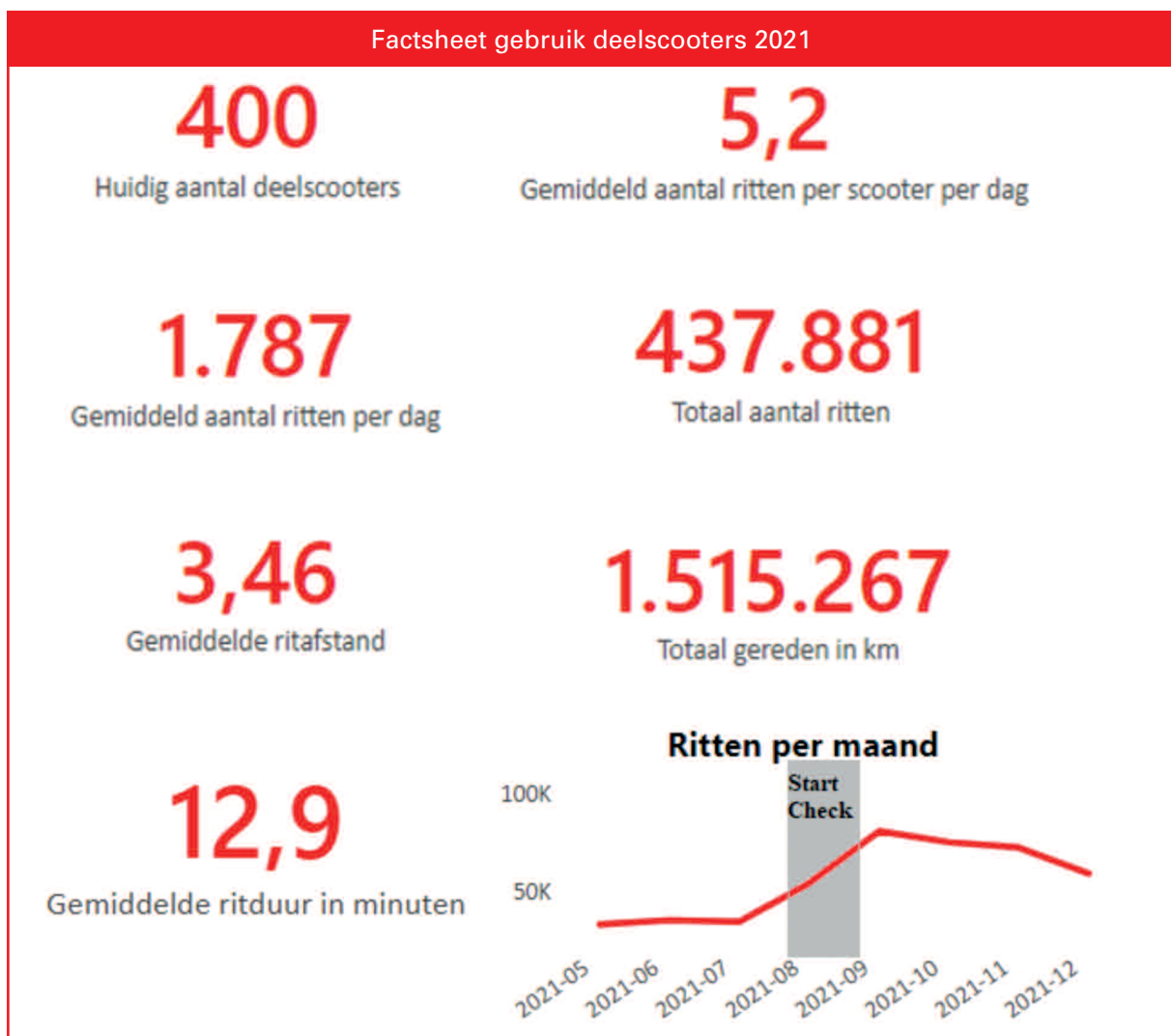
Analyse van de ritdata

Sinds 1 mei 2021 beschikken Check en felyx over een vergunning voor het aanbieden van ieder 200 deelscooters. In de vergunningsvoorwaarden is vastgelegd dat de aanbieders ritdata delen met de gemeente voor evaluatie- en onderzoeksdoeleinden. In dit hoofdstuk kijken we naar de belangrijkste cijfers over het deelscootergebruik in de gemeente Groningen. Ook delen we een inzicht in de belangrijkste ritpatronen.

Factsheet kerncijfers deelscootergebruik

Op basis van de gegevens van de aanbieders is onderstaande factsheet opgemaakt. Op de data die ten grondslag ligt aan deze factsheet zijn enkele filters toegepast. Alle ritten korter dan 350 meter en langer dan 50,0 km zijn buiten beschouwing gelaten. Hetzelfde geldt voor ritten met een duur korter dan 30 seconden en langer dan 2 uur.

Check is pas in juli 2021 begonnen met het plaatsen van deelscooters. Gedurende de tijdsperiode van de analyse verschilt daarom het aantal deelscooters dat aangeboden wordt.

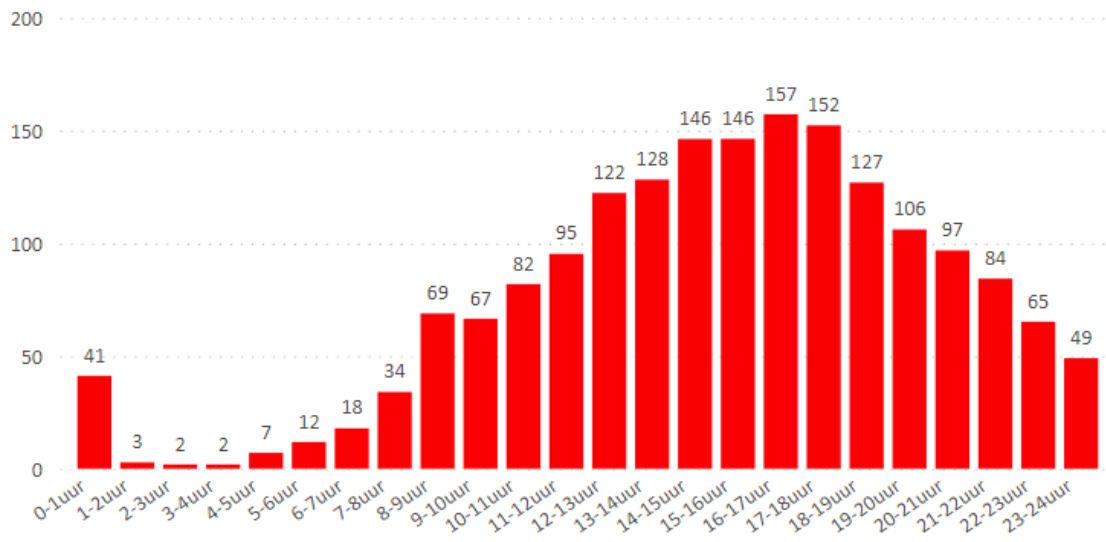

Afbeelding 1. Factsheet over gebruik deelscooters tussen 1 mei en 31 december 2021

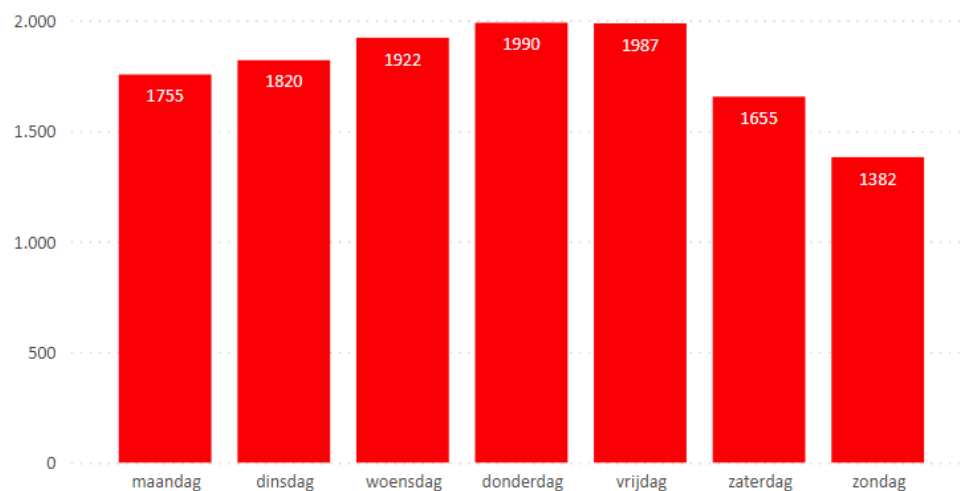
Grafiek 1. Gemiddeld aantal ritten per deelscooter per dag over de periode mei tot december 2021

Gemiddeld aantal ritten per uur van de dag

Grafiek 2. Aantal ritten op een gemiddelde dag over de periode 1 mei tot 31 december 2021

Gemiddeld aantal ritten per weekdag

Grafiek 3. Aantal ritten gedurende een gemiddelde week over de periode 1 mei tot 31 december 2021

Toelichting op de belangrijkste cijfers

Deelscooters in Groningen zijn populair. Het gebruik van deelscooters ligt – zeker in vergelijking met andere steden – zeer hoog. Tussen 1 mei en 31 december 2021 vonden er ruim 435.000 deelscooterritten plaats met een totale afgelegde afstand van ruim anderhalf miljoen kilometer. Dagelijks worden er gemiddeld bijna 1.800 ritten gemaakt. Dat betekent gemiddeld meer dan vijf ritten per deelscooter per dag. In geen enkele andere stad ligt het gemiddeld aantal ritten per deelscooter zo hoog als in Groningen.

Wanneer we dit cijfer over tijd bekijken valt op dat vooral in augustus, september en oktober (voorjaar/zomer) het gebruik van de deelscooter hoger ligt dan in de november, december. Voor een deel weten we dat deelscooters meer gebruikt worden bij warmere buitentemperaturen, maar ook de avondlockdown zal mogelijkwerwijs invloed kunnen hebben gehad op het gebruik van de deelscooter.

De gemiddelde afstand die een deelscooter per rit aflegt is 3,46 kilometer. Dit is een stijging in vergelijking met 2020 toen de gemiddelde afstand 3,0 kilometer bedroeg. De gemiddelde duur van een rit bedraagt 12,9 minuten. De meeste ritten worden gemaakt aan het eind van de middag tussen 15:00 en 19:00 uur.

Ritpatronen

In de afbeeldingen 2, 3, 4 en 5 wordt weergegeven op welke manier deelscooters zich door de gemeente verplaatsen. Elke verplaatsing kent een herkomst en een bestemming. Deze herkomsten en bestemmingen worden op zichzelf weergegeven op twee verschillende schaalniveaus: binnen de ringweg en binnen de gemeente.

De data die in deze afbeeldingen worden weergegeven betreffen deelscooterverplaatsingen in de gehele maand december 2021. December is uitgelicht wegens de volledigheid van de data in de software van Vianova die gebruikt is om deze afbeeldingen te genereren. De afbeeldingen dienen als een indicatie van hoe ritten bij benadering binnen de gemeente gemaakt worden.

In de onderstaande kruistabellen 1 en 2 worden alle verplaatsingen over de periode 1 mei tot 31 december 2021 uitgebreid uitgelicht, zowel absoluut als relatief. In tabel 3 wordt tot slot het aantal ritten benoemd dat een P+R terrein als herkomst of als bestemming had.

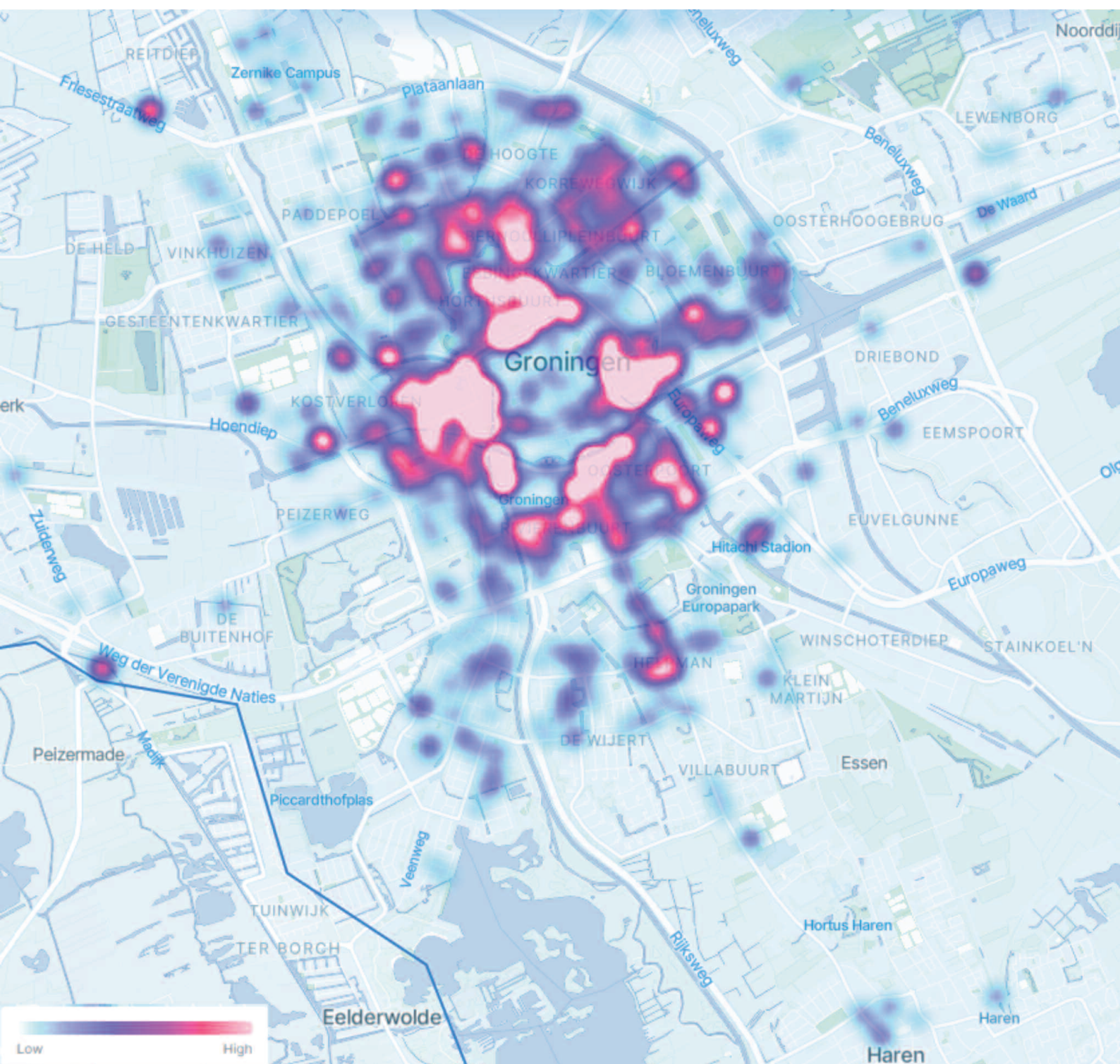
Van / naar	Gebiedsdeel Centrum	Gebiedsdeel Haren	Gebiedsdeel Oost	Gebiedsdeel Oude Wijken	Gebiedsdeel Ten Boer	Gebiedsdeel West	Gebiedsdeel Zuid	Totaal
Gebiedsdeel Centrum	33.518	1.645	2.923	31.558	49	26.565	33.728	129.986
Gebiedsdeel Haren	1.509	1.154	42	786	1	257	2.400	6.149
Gebiedsdeel Oost	3.305	49	2.355	2.048	17	800	1.605	10.179
Gebiedsdeel Oude Wijken	29.874	799	2.291	28.507	39	16.791	19.339	97.640
Gebiedsdeel Ten Boer	36		18	23	68	3	40	188
Gebiedsdeel West	28.224	256	837	16.069	11	19.844	11.023	76.264
Gebiedsdeel Zuid	32.865	2.398	1.851	19.060	32	12.315	48.954	117.475
Totaal	129.331	6.301	10.317	98.051	217	76.575	117.089	437.881

Tabel 1. Aantal absolute verplaatsingen tussen gebiedsdelen vanaf 1 mei tot 31 december 2021

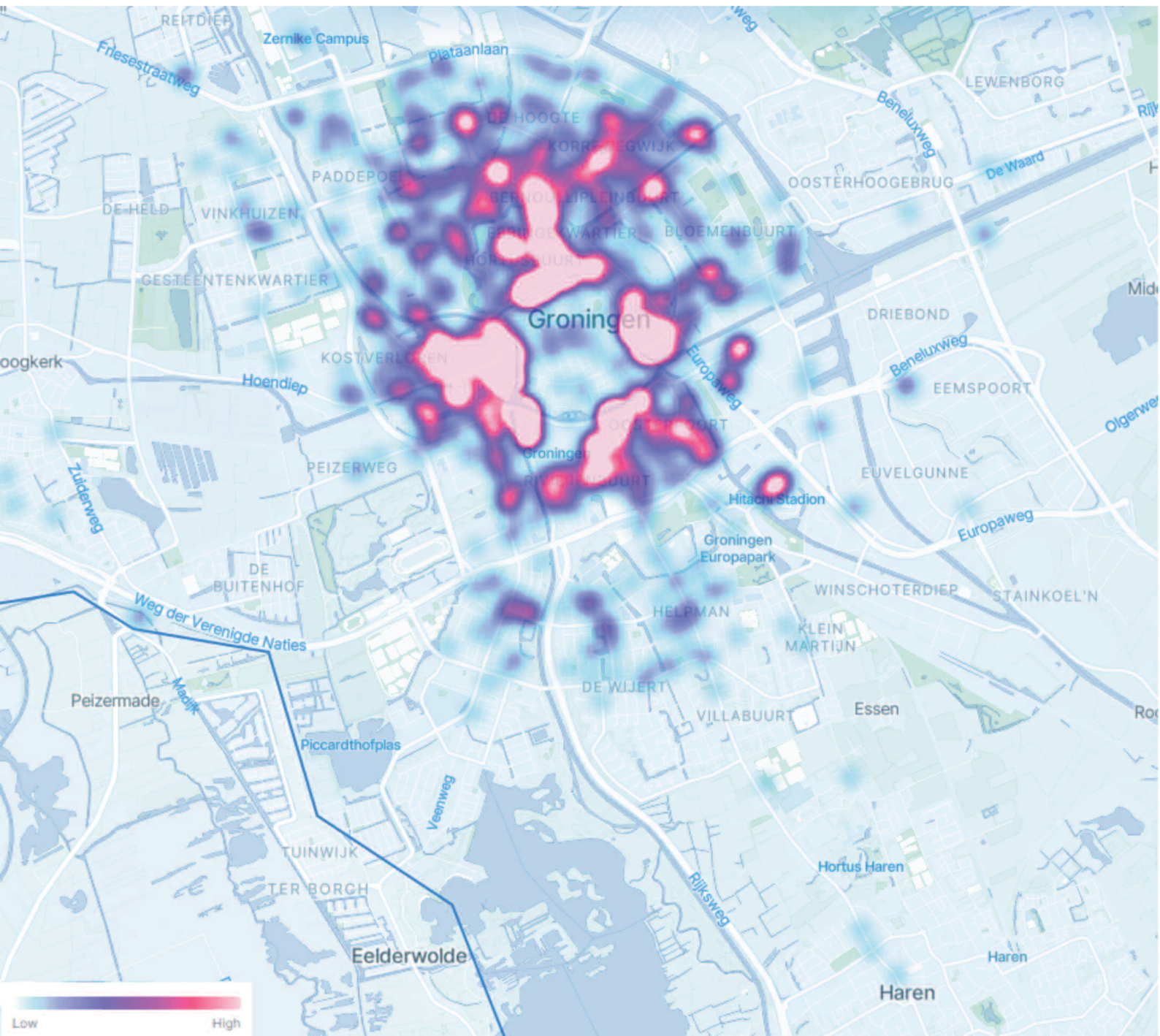
Van / naar	Gebiedsdeel Centrum	Gebiedsdeel Haren	Gebiedsdeel Oost	Gebiedsdeel Oude Wijken	Gebiedsdeel Ten Boer	Gebiedsdeel West	Gebiedsdeel Zuid	Totaal
Gebiedsdeel Centrum	8%	0%	1%	7%	0%	6%	8%	30%
Gebiedsdeel Haren	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%
Gebiedsdeel Oost	1%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	2%
Gebiedsdeel Oude Wijken	7%	0%	1%	7%	0%	4%	4%	22%
Gebiedsdeel Ten Boer	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%
Gebiedsdeel West	6%	0%	0%	4%	0%	5%	3%	17%
Gebiedsdeel Zuid	8%	1%	0%	4%	0%	3%	11%	27%
Totaal	30%	1%	2%	22%	0%	17%	27%	100%

Tabel 2. Relatieve verplaatsingen tussen gebiedsdelen vanaf 1 mei tot 31 december 2021

Afbeelding 2. Herkomsten van deelscooters in december 2021 (Bron: Vianova)

Afbeelding 3. Bestemmingen van deelscooter in december 2021 (Bron: Vianova)

Afbeelding 5. Bestemmingen van deelscooters binnen de ring in december 2021 (Bron: Vianova)

Gebruik	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
P+R Hoogkerk	100	232	239	240	392	451	275	233
P+R Reitdiep	51	33	66	25	353	522	383	414
P+R Meerstad	31	29	30	44	167	173	128	193
P+R Haren	31	52	56	26	98	83	60	53

Tabel 3. Aantal ritten met P+R terreinen als herkomst of bestemming (samengevoegd)

Toelichting op de ritpatronen

Deelscooters worden vooral gebruikt voor verplaatsingen van en naar de binnenstad. Wanneer afbeeldingen 2 en 3 met elkaar worden vergeleken zien we dat met name de bestemmingen zich concentreren in de binnenstad, terwijl herkomsten een bredere verspreiding kennen. De meest populaire parkeerlocaties zijn de gebieden rondom de Diepenring. Als we inzoomen op dit gebied in afbeelding 4 wordt duidelijk dat deelscooters het meest worden geparkeerd rondom het Schuitendiep, de Ossenmarkt, de Westerhaven en nabij de entrees naar de binnenstad bij het Emmaplein en het Hereplein.

Deelscooters spelen nadrukkelijk een rol van betekenis in de ketenreis. Vooral van en naar het hoofdstation zijn veel deelscooterverplaatsingen zichtbaar. Ook zien we in tabel 3 in toenemende mate het gebruik van deelscooters op de P+R terreinen zich ontwikkelen in 2021. Met name worden veel ritten gemaakt van en naar de P+R terreinen Hoogkerk, Reitdiep en Meerstad. Duidelijk zichtbaar is daarbij het effect van de start van het nieuwe academische jaar op het aantal verplaatsingen naar de campus.

Gebruikersonderzoek

In het najaar van 2021 hebben felyx en Check op verzoek van de gemeente een enquête uitgezet onder hun klanten over hun deelscootergebruik in de gemeente Groningen. De enquête kon ingevuld worden tussen 29 november en 20 december 2021. In totaal is de enquête 390 keer ingevuld, waarvan 331 volledig. In het vorige hoofdstuk gaven we een overzicht van de kwantitatieve cijfers en feiten achter het deelscootergebruik. Het doel van de enquête is om te achterhalen om welke (kwalitatieve) redenen en motieven klanten deelscooters gebruiken. De uitslag van de enquête per vraag kan worden gevonden in bijlage I. In dit hoofdstuk benoemen we de belangrijkste resultaten.

Frequentie, reden en motief

Respondenten maken gemiddeld per maand 8,7 ritten met de deelscooter. In 31% van de gemaakte ritten wordt de rit gemaakt met twee personen. Dat betekent dat 69% van de ritten de deelscooter door één persoon gebruikt wordt.

De voornaamste reden om gebruik te maken van de deelscooter is de kortere reistijd (36,4%). Dit wordt gevolgd doordat het als een fijnere manier van reizen (29,1%) wordt ervaren, het scheelt lopen (16,5%), het is een duurzamere manier van reizen (10,1%).

Het belangrijkste doel waarvoor de deelscooter gebruikt wordt, is om je te verplaatsen naar en/of van naar een onderwijslocatie (23,6%). Dit wordt gevolgd door het doel 'woonwerk verkeer' (22,7%). Ook bezoek aan vrienden/familie is een veelgenoemd doel (17,3%). Dit wordt gevolgd door winkelen (7,7%), dagje uit (4,5%), zakelijke ritten (4,0%), rit van/naar horecagelegenheid (2,8%) en rit van/naar evenementen (2,8%). Ook wordt regelmatig benoemd dat respondenten gebruik maken van de deelscooter in combinatie met een reis naar het Hoofdstation.

De deelscooter en andere vervoersmiddelen

Eén van de belangrijkste doelen voor de gemeente is dat de deelscooter bijdraagt aan de vervanging van ritten met de auto, eigen scooter of brommer. Daarom vroegen we, net zoals in 2020, welke alternatieve vervoerswijze de gebruiker gekozen had, mits de deelscooter er niet was geweest.

Duidelijk komt naar voren dat de deelscooter nog steeds voornamelijk fietsritten vervangt (47,9%). In 2020 bedroeg dit aandeel 51%. De deelscooter vormt in 20,3% van de ritten een alternatief voor het OV (in 2020 11%) en 18,3% voor de auto (in 2020 18%). In 6,6% van de ritten is het een alternatief voor lopen (in 2020 16%). Dit wordt nog gevolgd door de eigen scooter/brommer (2,6%), het niet maken van de reis (2,3%) en een rit met de taxi (0,9%). Kortom, we zien een kleine daling in de vervanging van de fiets en het lopen, en een stijging in de vervanging van het OV en autoritten. In de bijlagen I en II zijn de tabellen met de alternatieve vervoerskeuzen van beide jaren opgenomen.

Ook vindt de gemeente het belangrijk dat de deelscooter gebruikt wordt in de ketenreis. Voornamelijk wordt aangegeven dat de deelscooter gecombineerd wordt met een verplaatsing te voet (52,5%). Deelscooters staan zelden in de directe nabijheid van een herkomstlocatie en dat ver-

klaart grotendeels de uitkomst. Ondanks de stijging van het gebruik van de scooter als alternatief voor het OV, zien we dat een substantiële hoeveelheid respondenten de deelscooter juist gebruikt in combinatie met het OV (22,9%). Zij gebruiken de deelscooter in combinatie met een treinreis naar één van de stations, een busrit naar de P+R, of een busrit naar een andere OV-locatie, zoals Zernike of het UMCG. Dit wordt gevolgd door de combinatie tussen deelscooter en de fiets (11,6%), de auto (4,9%) of de taxi (1,2%). In 5,5% is er geen sprake van een combinatie.

De deelscooter kan een alternatief zijn voor het eigen bezit van een (brandstof) scooter. Van de 39 respondenten die een eigen scooter bezitten (8,3%) overwegen 7 respondenten afstand te nemen van deze scooter (30%).

Wie gebruikt de deelscooter?

De gemiddelde leeftijd van de deelscootergebruiker is 26 jaar en 4 maanden. Dat is een voorzichtige stijging in vergelijking met uitkomsten van 2020 toen de gemiddelde leeftijd 25 jaar en 6 maanden bedroeg. Het overgrote deel van de gebruikers is tussen de 18 en 30 jaar oud. In 58,9% van de ritten is de deelscootergebruiker man en in 38,1% van de ritten de deelscootergebruiker vrouw.

De hoogste voltooide opleiding van de gebruiker is zeer divers. In de meeste gevallen heeft de respondent een opleiding afgerond op het HBO (30,7%), gevolgd door WO (23,7%), VWO (14,3%), MBO (14,3%), HAVO (13,4%), MAVO/VMBO (1,8%), geen afgeronde opleiding (1,2%) en basisonderwijs (0,6%).

De helft van de respondenten is student (50,3%). Dit wordt kort gevolgd door de groep werknemers (44,0%). Werklozen (1,5%) en gepensioneerden (0,3%) maken nauwelijks gebruik van deelscooters.

Ten slotte woont de meerderheid van de gebruikers van deelscooters in de gemeente Groningen (88,3%).

Parkeren deelscooters

Groningen is een compacte stad. De druk op het zorgvuldig omgaan met de inrichting van de openbare ruimte is groot. Gestalde deelscooters op straat hebben vooral in de uitrolfase in 2020 regelmatig geleid tot overlast en hinder. Opritten, trottoirs en parkeerplaatsen werden zo nu en dan geblokkeerd. Dat leidde tot ergernis bij meerdere inwoners die baat hebben bij voldoende vrije ruimte. Het nauwlettend monitoren van de mate van klachten en overlast is van belang voor de keuzes die wij maken. In dit hoofdstuk delen we inzichten in de klachten en andere visies op deelscooters.

Hinderlijk parkeren

Klachten over het foutief of hinderlijk parkeren van deelscooters bereiken ons via het Klant Contact Centrum (KCC). Het KCC handelt eerstelijns klachten af. Deze klachten worden doorgestuurd naar de aanbieders Check en/of felyx. De verantwoordelijkheid voor het correct parkeren van deelscooters ligt bij hen. Onderstaande grafiek geeft weer in welke mate het KCC klachten ontvangen heeft.

Maand	klachten KCC
Mei	22
Juni	16
Juli	25
Augustus	16
September	19
Oktober	14
November	5
December	12

Tabel 4. Meldingen over hinderlijke of verkeerd geparkeerde deelscooters bij het KCC

De meeste meldingen over gestalde deelscooters worden echter rechtstreeks gericht aan Check en felyx. Zij zorgen ervoor dat verkeerd gestalde deelscooters verplaatst worden. Onderstaande tabel geeft inzicht in de aantallen meldingen die tijdens de vergunningsperiode ontvangen zijn.

Maand	Klachten Check	Klachten felyx	Totaal aanbieders
Mei	-	60	60
Juni	-	62	62
Juli	4	48	52
Augustus	36	37	73
September	83	28	111
Oktober	113	22	135
November	96	18	114
December	86	18	104

Tabel 5. Meldingen over hinderlijke of verkeerd geparkeerde deelscooters bij Check en felyx

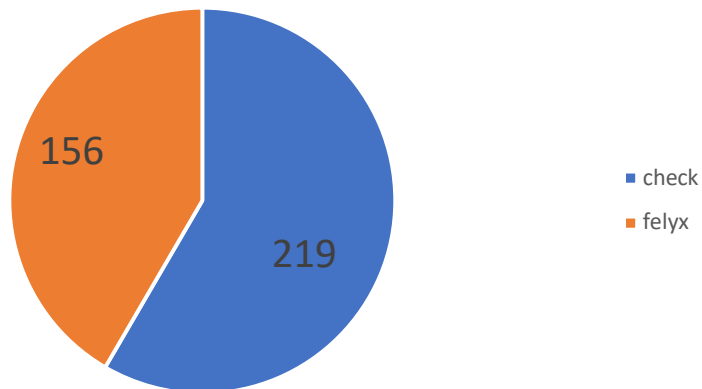
De gemeente ontvangt maandelijks tussen de 15 en de 20 meldingen van bewoners over verkeerd gestalde deelscooters tussen mei en december. Dit aantal kent weinig sterke variaties. Het totaal aantal meldingen dat bij de aanbieders binnenkomt varieert.

In juli plaatste Check haar deelscooters in onze gemeente. De introductie van de nieuwe aanbieder leidde tot een stijging van de hoeveelheid klachten. Het inrichten van een nieuw digitaal servicegebied gaat namelijk vaak gepaard met kleine kinderziektes, zoals deelscooters die afgesloten konden worden op bruggen of andere niet wenselijke locaties. Richting het eind van 2021 zien we een dalende trend in het aantal klachten. In verhouding met het aantal deelscooterritten dat per maand gemaakt wordt is het aandeel klachten dat per rit gemaakt wordt in onze gemeente zeer gering: 0,14% van het totaal aantal ritten resulteert in een klacht. In andere gemeenten ligt dit aandeel hoger, zoals Amsterdam (0,2-0,3%).

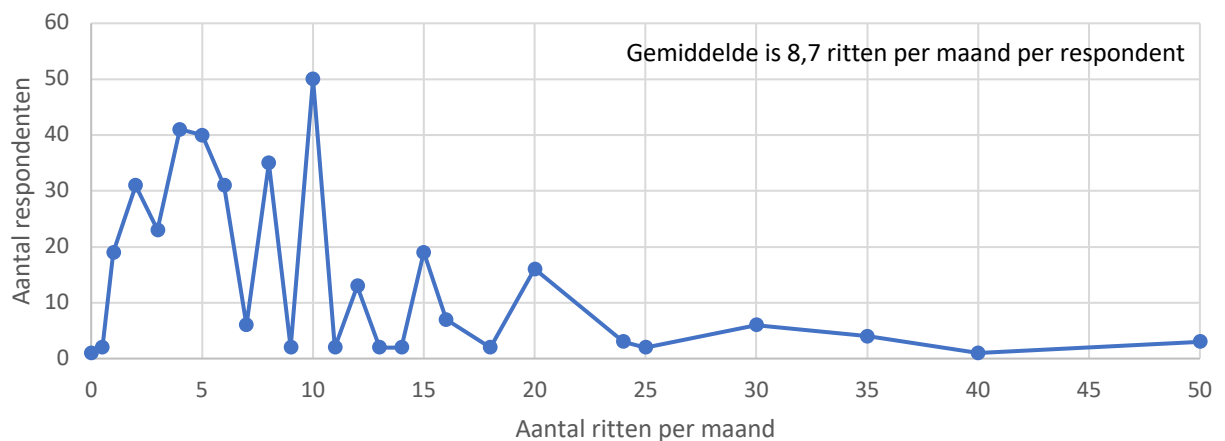
Bijlage I

Resultaten enquête deelscooters

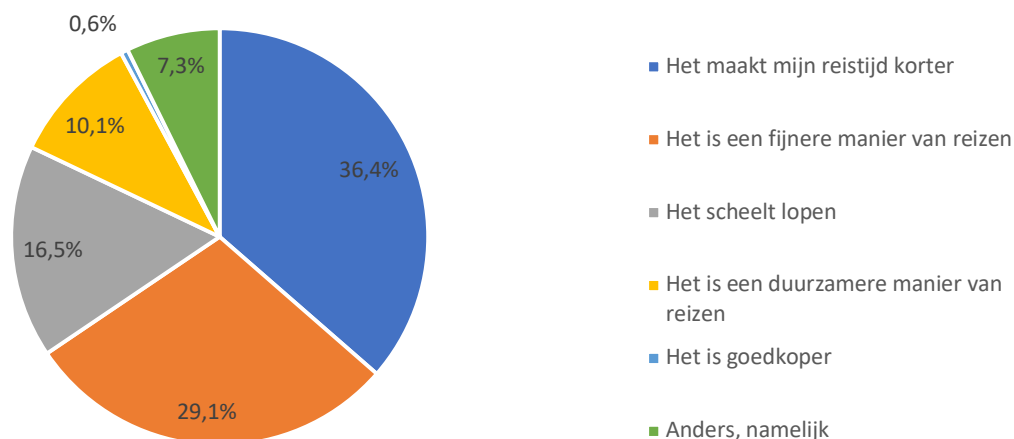
1. Van welke deelscooteraanbieder heeft u deze uitnodiging ontvangen?

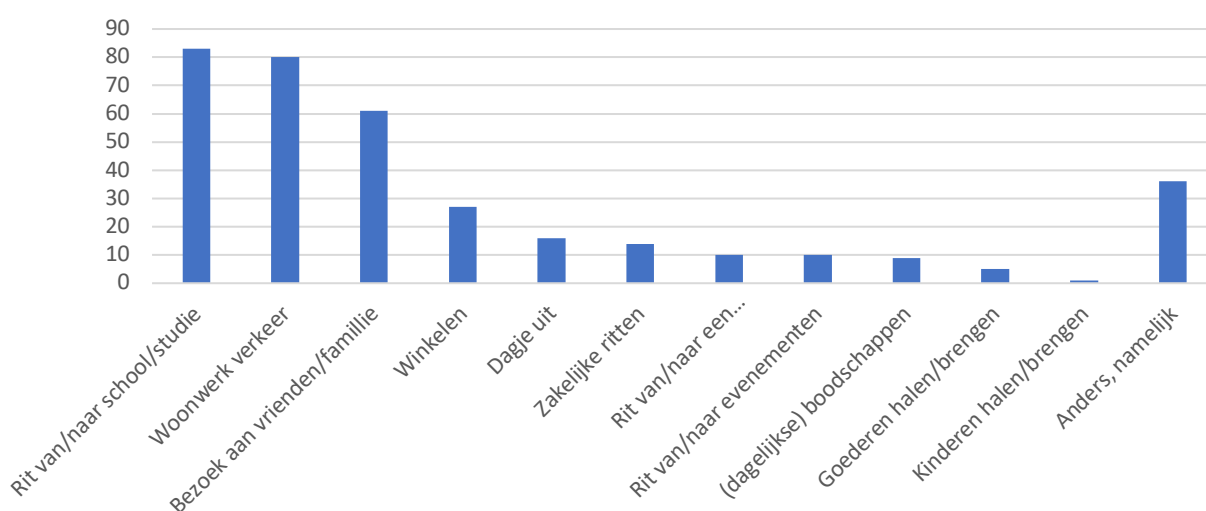
2. Hoeveel ritten maakt u gemiddeld per maand met de deelscooter?

3. Wat is voor u de voornaamste reden om gebruik te maken van de deelscooter? (n=357)

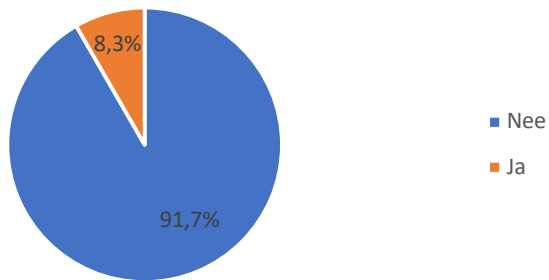
4. Met welk doel gebruikt u voornamelijk de deelscooter?

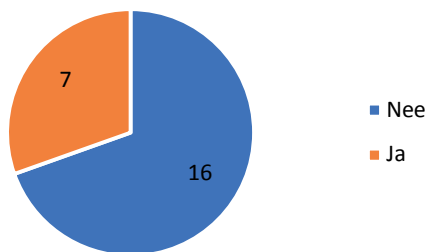
5. Hoe zou u de meeste ritten gemaakt hebben als de deelscooter er niet was?

Hoe zou u de meeste ritten gemaakt hebben als de deelscooter er niet was?	Aantal	Procentueel
Fiets	167	47,9%
OV	71	20,3%
Auto of motor	64	18,3%
Te voet	23	6,6%
Eigen brommer/scooter	9	2,6%
Ik had de reis niet gemaakt	8	2,3%
taxi	3	0,9%
Anders, namelijk	4	1,1%
Eindtotaal	349	100,0%

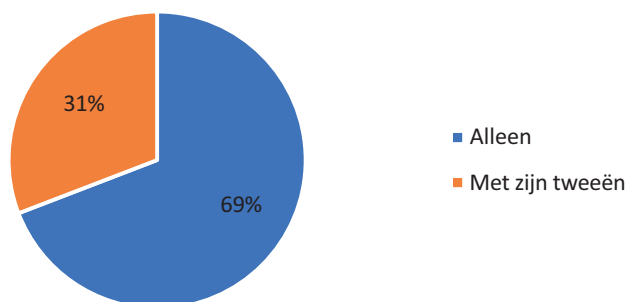
6. Heeft u een eigen scooter?

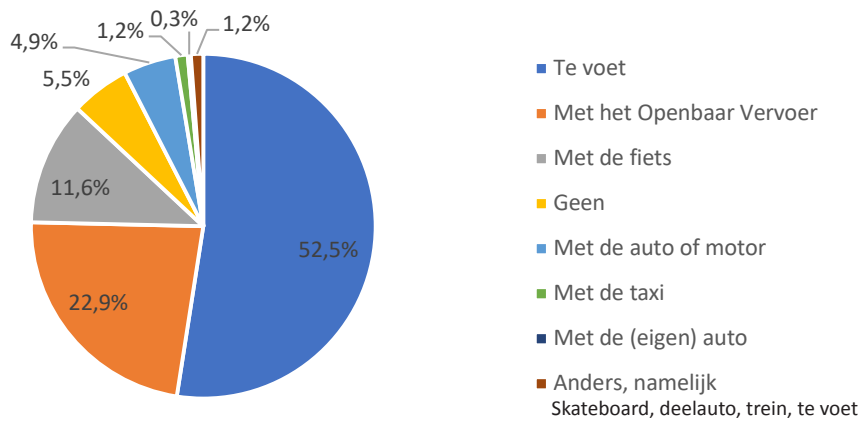
7. Zou u overwogen afstand te nemen van uw scooter in ruil voor de deelscooter?

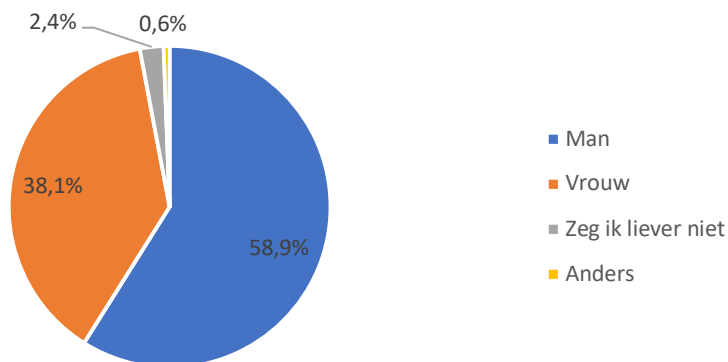
8. Maakte u de meeste deelscooterritten alleen of met zijn tweeën? (n=347)

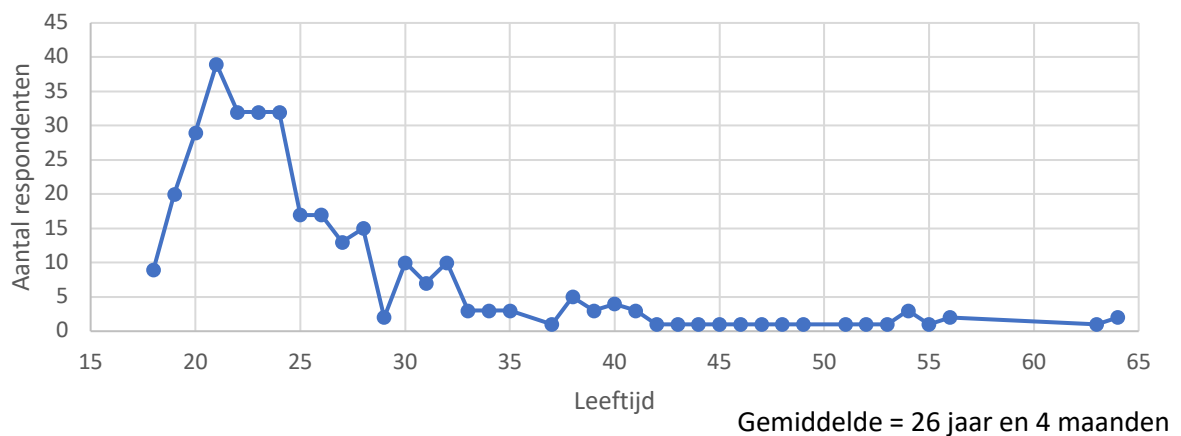
9. Met welk vervoersmiddel combineert u uw reis met de deelscooter voornamelijk? (n=345)

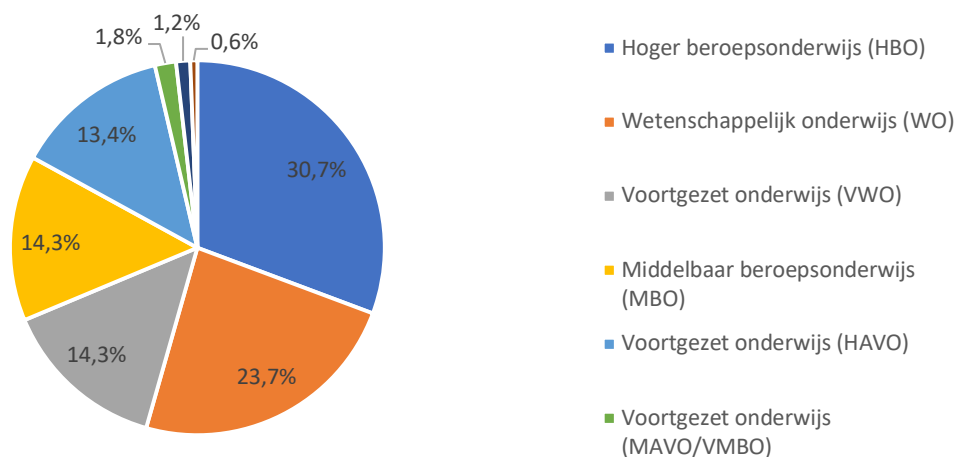
10. Wat is uw geslacht?

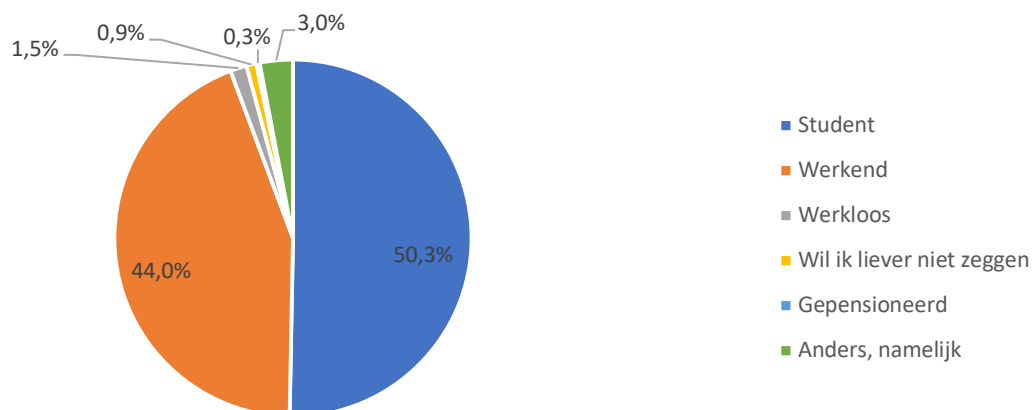
11. Wat is uw leeftijd?

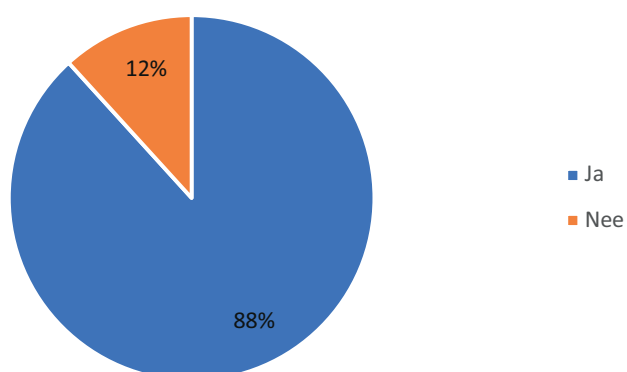
12. Wat is op dit moment uw hoogst voltooide opleiding?

13. Welke beschrijving past het beste bij uw huidige beroepsstatus?

14. Woont u in de gemeente Groningen?

Bijlage II

Kannibalisatie-effect Proef met deelscooters 2020

Hoe zou u de meeste ritten gemaakt hebben als de deelscooter er niet was?	Procentueel 2020
Fiets	51%
OV	11%
Auto of motor	18%
Te voet	16%
Eigen brommer/scooter	2%
Ik had de reis niet gemaakt	0%
taxi	2%
Anders, namelijk	0%

Uitgave

Gemeente Groningen
Verkeer en Vervoer
Februari 2022

Tekst en redactie

Gemeente Groningen

Fotografie en afbeeldingen

Vianova
Check Technologies B.V.
Felyx Netherlands B.V.

Meer informatie

<https://gemeente.groningen.nl/mobiliteitsvisie>
verkeer@groningen.nl